

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobce: **V. Š., nar. X**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 8. 2017, č. j. X,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou osobně dne 20. 9. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9. 8. 2017, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná v reakci na jeho námitky změnila své původně zamítavé rozhodnutí ze dne 28. 6. 2011, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), tak, že žalobci podle § 74a odst. 2 a § 29 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 332/2014 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) přiznala ode dne 30. 5. 2011 starobní důchod ve výši 11 698 Kč a dále stanovila podle příslušných nařízení vlády a vyhlášek Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) valorizované výše důchodu až do dne vydání napadeného rozhodnutí.
2. V napadeném rozhodnutí žalovaná dospěla k závěru, že žalobce získal dobu pojištění v rozsahu v rozsahu 9 roků a 16 dnů na základě zaměstnání zařazených v kategorii I. AA (revírník, krátce též jako vzorkař), dále 711 dnů na základě zaměstnání zařazeného v kategorii I. A (provozní inženýr – asistent) a konečně též v rozsahu 243 dnů na základě

zaměstnání zařazeného v kategorii I. C (samostatný technolog). Byť žalobce nebyl zaměstnán v uranových dolech, nýbrž v rudných dolech (převážnou dobu v dole V.), žalovaná vyšla z výkladu zastávaného v rámci metodického vedení Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), podle nějž se pro účely ustanovení § 74a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění za „uranový důl“ považuje i důl, v němž byl vliv ionizujícího záření srovnatelný s vlivem tohoto záření v dole s těžbou nerostu obsahujícího uran, byla-li pro takový důl v důsledku vlivu ionizujícího záření stanovena nejvyšší přípustná expozice ve výši 2 100 směn, a to aniž by bylo rozhodné, do jaké organizační nebo resortní struktury takový důl spadal. Podle MPSV tak není rozhodné, zda zdrojem záření je uran, radon či jiný radioaktivní prvek nebo izotop, nýbrž samotné riziko ionizujícího záření při činnosti spočívající v „těžbě, průzkumu nebo zpracování“. MPSV tak z hlediska ustanovení § 74a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nepovažuje za významné ani to, zda šlo o zaměstnání zařazené do kategorie I. A nebo I. AA, z uvedeného výkladu je však vyloučeno zaměstnání kategorie I. C. Žalovaná poukázala na skutečnost, že pro důl V. byla hlavním hygienikem z důvodu ionizujícího záření snížena nejvyšší přípustná expozice na 2 100 směn, a dovedla tak, že žalobce získal alespoň 10 let zaměstnání v I. pracovní kategorii pro nárok na snížení důchodového věku podle § 74 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Současně však konstatovala, že žalobci nevznikl nárok na stanovení procentní výměry podle ustanovení § 76a zákona o důchodovém pojištění, neboť potřebnou dobu 10 let nezískal pouze ze zaměstnání kategorie I. AA v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí.

3. Žalobce v žalobě poukázal na to, že předchozí tři rozhodnutí žalované byla k jeho žalobě opakovaně rušena rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2012, č. j. 43 Ad 4/2011-20, ze dne 1. 12. 2014, č. j. 43 Ad 66/2013-41, a ze dne 5. 1. 2017, č. j. 43 Ad 81/2015-48, přičemž žalovaná v případě prvního z jmenovaných rozsudků neuspěla ani s kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) zamítl rozsudkem ze dne 28. 11. 2012, č. j. 6 Ads 33/2012-54. Žalovaná se sice podle něj snaží v napadeném rozhodnutí přiblížit požadavkům, které na ni zmíněné rozsudky správních soudů kladou, přesto se však při hodnocení provedených důkazů od požadavků soudu odchyluje, v důsledku čehož opět dochází k mylnému závěru, že převážnou část doby měl žalobce odpracovat v pracovní kategorii I. A, ačkoliv žalobce prokázal, že jeho práce spadá do kategorie I. AA. Žalobce jako sporná vymezil období srpna 1980 a roky 1981-1983 a ve svých žalobních bodech detailně komentuje provedené dokazování, kritizuje jeho zhodnocení ze strany žalované, nedostatečnost provedeného dokazování i nepřesnosti vzniklé sčítáním pracovních dnů a směn bez přihlédnutí k souvisejícím náhradním dobám. Žalobce požaduje, aby soud žalovanou zavázal skutkovým závěrem, že z provedeného dokazování vyplývá, že žalobce v období od 1. 8. 1980 do 17. 2. 1992 odpracoval v kategorii I. AA v prostředí s ionizujícím zářením, tj. v prostředí odpovídajícím podmínkám uranových dolů, celkem 10 roků a 324 dnů.
4. Žalovaná naproti tomu v rozsáhlém vyjádření trvá na svém rozhodnutí, opakuje a detailněji rozvádí hodnocení provedených důkazů, včetně reakce na žalobní argumentaci, a vysvětluje, proč dospěla k závěru, že zaměstnání žalobce ve sporných obdobích odpovídalo kategorii I. A, a proč má za to, že žalobcova tvrzení se nepodařilo prokázat.
5. Krajský soud rozsudkem ze dne 17. 1. 2018, č. j. 1 Ads 24/2018-61, žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil. Vyšel přitom ze závěrů vyslovených NSS v rozsudku ze dne 10. 6. 2015, č. j. 6 Ads 179/2014-46, podle nichž pro možnost výpočtu starobního důchodu podle ustanovení § 76a zákona o důchodovém pojištění postačovalo, jestliže žadatel

odpracoval alespoň 15, resp. v uranových dolech 10 let v zaměstnáních zařazených v I. kategorii, s nimiž zákon spojuje nárok na starobní důchod při dosažení věku 55 let, aniž by bylo důvodné rozlišovat, zda se jednalo o kategorii I. A či I. AA. Krajský soud tak uzavřel, že pro možnost uplatnění ustanovení § 76a zákona o důchodovém pojištění i v případě žalobce postačovalo, jestliže odpracoval v prostředí srovnatelném s uranovými doly alespoň 10 let v zaměstnáních zařazených v I. kategorii, s nimiž zákon spojuje nárok na starobní důchod při dosažení věku 55 let, ostatně žalobci byl právě na základě § 74a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění přiznán starobní důchod od dosažení věku 55 let. Proto měl být žalobci tento starobní důchod vypočten postupem podle § 76a zákona o důchodovém pojištění.

6. Žalovaná se proti rozsudku krajského soudu úspěšně bránila podáním kasační stížnosti. Věc byla předložena do rozšířeného senátu NSS, který rozsudkem ze dne 26. 11. 2019, č. j. 1 Ads 24/2018-61, publikovaným pod č. 3957/2020 Sb. NSS, předchozí právní názor NSS, z něž krajský soud vycházel, překonal a rozsudek krajského soudu zrušil. Rozšířený senát NSS tak krajský soud zavázal právním závěrem vyjádřeným právní větou, podle níž samotné snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod na 55 let nemá na aplikaci § 76a zákona o důchodovém pojištění žádný vliv. Uvedené ustanovení se proto při výpočtu výše procentní výměry důchodu použije jen tehdy, pokud pojištěnec splní podmínku výkonu zaměstnání aspoň po dobu 15 let v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (popřípadě 10 let, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech), které bylo podle předpisů účinných před 1. 1. 1993 zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku alespoň 55 let, aniž by přitom bylo podstatné, zda byl jeho důchodový věk takto stanoven s ohledem na uvedenou skutečnost, či z důvodů jiných.
7. Nadto rozšířený senát NSS v odst. 31 svého rozsudku překonal i druhý, doplňující právní závěr krajského soudu, když uzavřel, že zmírňující výklad § 74a zákona o důchodovém pojištění, tj. posouzení rudného dolu zatíženého ionizujícím zářením z přítomného radonu v míře srovnatelné s doly uranovými jako dolu uranového, nelze vztáhnout na posuzování podmínek, jejichž splnění zákon výslovně vyžaduje pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu. Ustanovení § 74a a § 76a zákona o důchodovém pojištění sledují různé účely, tj. snížení důchodového věku na straně jedné a zvláštní způsob stanovení procentní výměry důchodu na straně druhé. Krajský soud se proto zabýval žalobou znovu, tentokrát však optikou shora rekapitulovaných závazných právních závěrů rozšířeného senátu NSS. Žalobu tentokrát již soud neshledal důvodnou.
8. V průběhu jednání soud dal prostor účastníkům řízení se vyjádřit k předestřeným závěrům rozšířeného senátu NSS, přičemž žalobce dostal s ohledem na nastalý posun právního náhledu prostor doplnit svá žalobní tvrzení (případně i nad rámec původně uplatněných žalobních bodů), pokud jde o to, zda pracoval z hlediska kritérií v § 76a zákona o důchodovém pojištění ve sporném období v dole uranovém či jiném a jaký rozsah dosažených pojistných dob v kategorii I.AA žalobce získal. V tomto směru žalobce nad rámec obsáhlé argumentace upozorňující na nepřijatelnost způsobu hodnocení důkazů ze strany žalované k zařazení jeho pracovní činnosti ve sporném období do pracovních kategorií k první otázce uvedl, že pracoval prakticky výhradně na důlním úseku V., kde bylo stanoveno kontrolované pásmo z důvodu přítomnosti radonu a kde byla pracoviště hodnocena stejně jako práce v uranových dolech, takže jeho spolupracovníci odcházeli na základě nařízení vlády č. 557/1990 Sb., o mimořádném poskytování starobního důchodu

některým horníkům, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 557/1990 Sb.“) do starobního důchodu již v 50 letech věku. Na tomto úseku byla těžena olovnato-zinková ruda s obsahem stříbra, ale čas od času při těžbě narazili i na uranové čočky, které také vytěžili. Vytěženou uranovou rudu si následně odvážely uranové doly v Jáchymově. I s ohledem na zatížení ionizujícím zářením srovnatelným s uranovými doly a vyhlášení kontrolovaného pásma tedy žalobce pracoval v uranovém dole, což ostatně k dotazu žalované potvrdilo i Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“). Pokud jde o získané doby pojištění v I.AA kategorii, žalobce nad rámec dob uváděných v jeho žalobě poukazuje ještě na to, že by mu navíc měl být započten jeden měsíc práce (18 dnů) v I.AA kategorii v roce 1974 a jeden měsíc (19 dnů) v roce 1977, kdy také pracoval v uranových dolech na brigádách (šlo o důl V. a ještě jiný důl, na který si již nevzpomíná). Žalobce dále (po delší polemice) uvedl, že měl za to, že je spor o výši důchodu veden i z hlediska toho, zda se ve vypočtené výši projevila skutečnost, že měl nárok na odchod do starobního důchodu v 50 letech ve smyslu nařízení vlády č. 557/1990 Sb. Žalobce trval na tom, že z rozsudku rozšířeného senátu NSS plyne, že by soud měl provádět navržené dokazování, byť připustil, že netvrdí, že by získal celých 15 let pojistných dob v pracovní kategorii I.AA.

9. Žalovaná v průběhu jednání setrvala na obsahu písemného vyjádření žalobě a kasační stížnosti proti předchozímu rozsudku. Pokud jde o zařazení důlního úseku V. (uranový či jiný důl) vychází z podkladů bývalého zaměstnavatele žalobce. K žalobcem doplněným novým sporným dobám v letech 1974 a 1977 pak žalovaná konstatovala, že je žalobci v evidenčním listu důchodového pojištění ze dne 31. 5. 2017, z něž vycházela v napadeném rozhodnutí, započítala v kategorii I.AA – uran. Žalovaná tedy žádala zamítnutí žaloby.

10. Ani tentokrát pro rozhodnutí soudu nebyla významná skutková posouzení, o něž je v dané věci hlavně veden spor, nýbrž právní posouzení nastíněné rozšířeným senátem NSS, na základě něž žalovaná měla ze zjištěných skutečností učinit závěry, a v kontrastu k němu skutková tvrzení žalobce uplatněná v podané žalobě.

11. Podle § 76a zákona o důchodovém pojištění se procentní výměra starobního důchodu, který je přiznáván po 30. červnu 2006 pojištěncům, jejichž důchodový věk byl stanoven podle § 74a odst. 1 nebo § 76 odst. 1, a pojištěncům, kteří vykonávali před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 15 let zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (popřípadě 10 let, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech), které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, zvyšuje ode dne přiznání tohoto důchodu podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává tento důchod. Zvýšení podle věty první však spolu s procentní výměrou důchodu nesmí přesáhnout nejvyšší výměru, která se stanoví tak, že nejvyšší částka výše důchodu podle § 4 odst. 1 věty druhé zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, se zvýší podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává starobní důchod. Zvýšení podle věty první a druhé se stanoví tak, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31. prosince 1995.

12. Ze žaloby je patrné (konkrétně z její poslední věty, kde je učiněna jediná, avšak zcela konkrétní a jednoznačná právní kvalifikace důvodu,

proč napadené rozhodnutí neobstojí), že se žalobce s napadeným rozhodnutím neztotožňuje proto, že jeho starobní důchod nebyl vypočten postupem podle ustanovení § 76a zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná a v návaznosti na to i žalobce vycházejí z přesvědčení, že z hlediska rozhodného ustanovení je podstatné, zda žalobce získal dobu pojištění v trvání 10 let na základě zaměstnání v I. AA pracovní kategorii, a právě proto je veden spor o kategorizaci pracovního zařazení žalobce ve sporných obdobích. Toto právní posouzení sloužící jako premisa pro požadavky žalobce však není ve své úplnosti správné. Jak totiž rozšířený senát NSS v odst. 31 zrušujícího rozsudku ze dne 26. 11. 2019, č. j. 1 Ads 24/2018-61, č. 3957/2020 Sb. NSS, v reakci na alternativní výklad předestřený soudem v odst. 11 zrušovaného rozsudku, upozornil, zmírňující výklad § 74a zákona o důchodovém pojištění, tj. posouzení rudného dolu zatíženého ionizujícím zářením z přítomného radonu v míře srovnatelné s doly uranovými jako dolu uranového, nelze vzáhnout na posuzování podmínek podle § 76a téhož zákona, tj. jinými slovy, pro účely § 76a zákona o důchodovém pojištění je nutno trvat na tom, že 10 let doby pojištění získané v pracovní kategorii I. AA, která dostačuje pro získání nároku na zvýhodněný výpočet procentní výměry starobního důchodu, muselo být získáno zaměstnáním (jen a pouze) v uranových dolech. Byly-li potřebné doby pojištění v kategorii I. AA dosaženy v jiných dolech, byť by i byly (jako v případě žalobce) z důvodu zvýšeného zatížení ionizujícím zářením zařazeny mezi pracoviště s nižším limitem nejvyšší přípustné expozice, bylo nutné pro preferenční zacházení z hlediska výpočtu procentní výše důchodu získat alespoň 15 let pojištění.

13. Žalobce od počátku netvrdil, že by získal jakékoliv doby pojištění v uranových dolech, pracoval totiž v rudných dolech (původním zaměstnavatelem byly R. d. P.), byť se zvýšenou přítomností radonu. S ohledem na závěry rozšířeného senátu NSS to však znamená, že je třeba respektovat jazykové znění § 76a zákona o důchodovém pojištění, které umožňuje zohlednit 10 let dob pojištění výhradně u dolů uranových, a je tedy třeba v případě žalobce trvat na dosažení 15 let dob pojištění v kategorii I. AA. Žalobce přitom v podané žalobě pouze tvrdí, že v pracovní kategorii I. AA odpracoval ve sporném období od 1. 8. 1980 do 17. 2. 1992 celkem 10 roků a 324 dnů. Jiné období žalobce nezpochybňuje, přičemž z osobního listu důchodového pojištění ze dne 31. 5. 2017, který byl přiložen k napadenému rozhodnutí, plyne, že mimo sporné období již žalobce získal (jak doplnil v průběhu ústního jednání) v I. AA kategorii jen dalších 37 dnů pojištění, a to v období od 30. 5. 1974 do 7. 8. 1977 celkem 18 dnů a v době od 8. 8. 1977 do 27. 8. 1977 celkem 19 dnů. I kdyby tedy soud podané žalobě po skutkové stránce plně vyhověl, získal by žalobce jen 10 roků a 361 dnů pojištění v zaměstnání se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech mimo uranové doly (kategorie I. AA), zatímco pro jím požadované zvýhodněné zacházení při výpočtu procentní výše důchodu by musel prokázat získání alespoň 15 roků takových dob pojištění. Z toho tedy nutně plyne, že i kdyby byla skutková tvrzení žalobce správná a podařilo se je prokázat, nemohl by být se svou žalobou úspěšný.

14. Právní závěr rozšířeného senátu NSS v identické věci přitom krajský soud nesmí přehodnocovat, proto z něj bez dalšího vychází a nemůže dát žalobci za pravdu v tom, že by v případě rudných dolů v důsledku jejich uznání za rovnocenné dolům uranovým pro účely výpočtu nejvyšší přípustné expozice a pro účely § 74a zákona o důchodovém pojištění bylo možné s nimi zacházet jako s uranovými doly i pro účely § 76a zákona o důchodovém pojištění. K závěru o

nedůvodnosti podané žaloby přitom nebylo potřebné provádět jakékoliv dokazování nad rámec skutečností patrných z předloženého správního spisu žalované.

15. Soud přitom nemůže přijmout ani pozměněné tvrzení žalobce v průběhu ústního jednání, že pracoval v uranových dolech, a to i kdyby byla prokázána skutečnost, že při ražbě na dole V. bylo občas naraženo menší ložisko (čočka) uranové rudy, které bylo také (vedle olovnato-zinkové rudy, která byla hlavním důvodem těžby) vytěženo a tato získaná uranová ruda byla dále odvážena do Jáchymova k další úpravě. Pojem uranový důl není blíže v zákonech upravujících důchodové pojištění podrobněji definován, z hlediska jeho obecného významu za něj však lze považovat jen důl, v němž je prováděna hornická činnost za účelem dobývání uranové rudy, nikoliv též doly, v nichž je cíleně hornickou činností dobýván jiný nerost a na uranovou rudu je naraženo jen okrajově (uranová ruda je jen vedlejším produktem těžby). Opačný přístup by totiž vedl k pojmovému zmatení a nemožnosti jednoznačně doly zařadit, s čímž by byla spojena též značná právní nejistota např. v otázce, jak mnoho uranové rudy jako vedlejšího produktu musí být těžbou získáváno, zda náhodný a nečekaný objev menšího ložiska uranové rudy, která nakonec byla neplánovaně vytěžena, znamená povinnost všechny pracovníky dolu I.AA kategorie považovat za pracovníky v uranovém dole nebo jen ty, v jejichž šachtě bylo omezené ložisko naraženo a zpracováno, a po jak dlouhé časové období či zda natrvalo.
16. Samotný metodický pokyn MPSV, jež se žalobce dovolává, přitom poukazuje na možnost hodnotit práci na dole V. jako práci v uranovém dole, výslovně jen pro účely § 74a zákona o důchodovém pojištění. Rozšířený senát NSS přitom odmítl argumentaci soudu směřující k tomu, že odkazem na toto ustanovení není vyloučeno vztahení této správní praxe i na pravidla stanovení výše starobního důchodu v § 76a zákona o důchodovém pojištění. Naopak zdůraznil, že mluví-li § 76a zákona o důchodovém pojištění výslovně o uranovém dole (na rozdíl od § 74a, který hovoří o práci při těžbě, průzkumu a zpracování uranové rudy; takové práce nepochybně lze za podmínek, které podle slov žalobce panovaly na důlním úseku V., uskutečňovat i v jiném než uranovém dole), nelze pod tato slova zahrnovat i jiné rudné doly, třebaže by byly zatíženy obdobnou mírou ionizujícího záření. Možnost rozšiřujícího výkladu tak je podle rozšířeného senátu NSS aplikovatelná jen ve vztahu k době vzniku nároku na starobní důchod.
17. S ohledem na shora uvedené proto soud žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.), aniž by bylo zapotřebí se blíže zaobírat tím, zda získané doby zaměstnání ve sporných obdobích měly být hodnoceny v kategorii I. A nebo I. AA, neboť tato zjištění by neměla žádný dopad na závěr o správnosti výroku napadeného rozhodnutí. Proto soud neprováděl navržené dokazování, přičemž poukazuje na to, že není pravdou, jak žalobce tvrdil, že by rozšířený senát NSS soudu uložil takové dokazování provádět. NSS žádal, nechť soud „*ve světle žalobních námitek přezkoumá skutkové závěry stěžovatelky ohledně odpracovaných dob v jednotlivých kategoriích. Tyto závěry posoudí ve světle shora provedeného výkladu § 76a zákona o důchodovém pojištění, tj. zda žalobce splnil či nesplnil potřebnou dobu zaměstnání pro použití tohoto zvláštního způsobu výpočtu procentní výměry starobního důchodu.*“ Právě to přitom soud učinil, když porovnal žalobní námítky (spor o aplikaci § 76a zákona o důchodovém pojištění a žalobcem tvrzený rozsah pojistných dob v rudném dole nepřesahující 11 let) s výkladem sporného ustanovení nastíněným rozšířeným senátem NSS. Z jejich porovnání totiž vyplynulo, že i kdyby

skutkové závěry žalované o kategorizaci dob odpracovaných žalobcem ve sporných obdobích (a obdobích, o něž soud umožnil žalobci po rozhodnutí rozšířeného senátu doplnit žalobu) byly nesprávné a mělo se jednat o zaměstnání I.AA pracovní kategorie (a to při práci s uranovou rudou v jiném rudném dole), výše starobního důchodu, a tedy ani výrok napadeného rozhodnutí by se nezměnily.

18. Konečně zmínil-li žalobce v závěru jednání, že má za to, že mu vznikl nárok na odchod do starobního důchodu v 50 letech a že právě tato skutečnost se měla projevit na výši jeho starobního důchodu, jedná se o žalobní bod zcela nový, který byl uplatněn s odstupem několika let po podání žaloby a uplynutí žalobní lhůty. K němu soud s ohledem na ustanovení § 71 odst. 2 větu druhou s. ř. s. nemohl přihlížet, a to ani v návaznosti na posun právního výkladu, jenž nastal rozhodnutím rozšířeného senátu NSS, neboť otázka, zda mu byl důchodový věk stanoven podle správného ustanovení právních předpisů, nebyla žalobou nijak zpochybněna. Soud se tedy nemůže zcela nově zabývat otázkou, zda se na žalobce náhodou nevztahuje § 76a zákona o důchodovém pojištění na základě aplikace nařízení vlády č. 557/1990 Sb., jehož životnost byla prodloužena ustanovením § 76 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění (v případě žalobce by šlo o větu poslední).
19. Nadto soud mimo rámec žalobních bodů dodává, že samotné nařízení vlády č. 557/1990 Sb. v ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) hovoří o zaměstnání v hornictví „*v uranových dolech*“ obdobně jako § 76a zákona o důchodovém pojištění, u něž rozšířený senát NSS nepřipustil výklad, že by se mohlo jednat i o zaměstnání vykonávané v jiných rudných dolech zatížené ionizujícím zářením srovnatelným s doly uranovými; i zde by tedy žalobce při snaze o aplikaci § 76 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění narazil na totožný problém s potřebou prokázat získání 15 let pojištění v I.AA pracovní kategorii, nikoliv jen 10 let. Pokud jde o jiné právní úpravy, ty připouštějí snížení důchodového věku zpravidla jen na 55 let (tj. v souladu s datem, od něž žalobce přiznání starobního důchodu žádal). Pozdější právní úpravy [nařízení vlády č. 363/2009 Sb., o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 363/2009 Sb.“) a § 37b a § 37c zákona o důchodovém pojištění] s možností vzniku nároku na důchod ve věku 50 let již nepočítají. Žalobce nesplnil ani podmínky, jež by jej k výpočtu výše starobního důchodu podle 76a zákona o důchodovém pojištění při nároku na starobní důchod od věku 55 let opravňovaly prostřednictvím § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 363/2009 Sb., neboť ke dni 31. 12. 1992 (a poté) již na stálém pracovišti pod zemí (v pracovní kategorii I.AA) nepracoval (srov. výklad posledně zmíněného nařízení přijatý v rozsudku NSS ze dne 17. 1. 2017, č. j. 5 Ads 223/2016-40). Otázka aplikovatelnosti zvláštního stanovení výměry starobního důchodu podle § 37c odst. 2 zákona o důchodovém pojištění pak žalobcem nebyla nadnesena vůbec, a to ani náznakem. Pokud by přesto žalobce hodlal tyto otázky nově otvírat, nic mu nebrání podat žádost s odkazem na ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, byť s určitým věcným a časovým omezením, pokud jde o rozsah minulých výplat důchodu (měl-li na ně nárok), jež lze takto zpětně přiznat.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalované, která byla ve věci úspěšná, právo na náhradu nákladů řízení v tomto

typu sporů nesvědčí (srov. § 60 odst. 2 s. ř. s.). Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost je však nepřípustná v případech uvedených v § 104 s. ř. s.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 6. května 2020

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce